

- IV.1. System transportowy
- IV.2. Transport drogowy
- IV.3. Bezpieczeństwo ruchu drogowego
- IV.4. Parkingi
- IV.5. Komunikacja miejska
- IV.6. Komunikacja kolejowa
- IV.7. Komunikacja lotnicza
- IV.8. Ścieżki rowerowe
- IV.9. Inwestycje transportowe

IV.1. System transportowy

Sieć dróg publicznych podzielona jest ze względu na rodzaj pełnionych funkcji na następujące kategorie dróg: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz wewnętrzne. Drogi krajowe stanowią własność Skarbu Państwa, a drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność odpowiedniego samorządu.

Zarządcą autostrad i dróg ekspresowych jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad – z wyjątkiem autostrad płatnych, których zarządcą (po podpisaniu umowy koncesyjnej) staje się koncesjonariusz.

Zarządcą dróg publicznych i ruchu na terenie Krakowa (z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych) jest Prezydent Miasta Krakowa, który w 2008 roku sprawował zarząd przy pomocy miejskich jednostek organizacyjnych: Krakowskiego Zarządu Komunalnego (KZK), Zarządu Dróg i Transportu (ZDiT) oraz Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu (ZIKiT).

Do zakresu działań ZDiT należało m.in. pełnienie funkcji zarządu dróg publicznych położonych na terenie Krakowa w odniesieniu do dróg: krajowych (z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych), wojewódzkich i powiatowych, zarządzanie ruchem na drogach publicznych, zarządzanie infrastrukturą transportu zbiorowego oraz obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, a także zarządzanie transportem publicznym realizowanym przez Gminę Miejską Kraków (z wyjątkiem wydawania licencji na wykonanie transportu drogowego).

W zakresie transportu KZK pełnił funkcję zarządu dróg publicznych dla układu uzupełniającego, tj. dróg gminnych oraz dróg wewnętrznych, zajmował się utrzymaniem ścieżek i szlaków rowerowych oraz infrastruktury rowerowej, a także zarządzał strefą płatnego parkowania.

W związku z Uchwałą Nr XLVIII/594/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2008 roku, w dniu 1 października 2008 roku nastąpiła reorganizacja Krakowskiego Zarządu Komunalnego w Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu. Ponadto ZIKiT z dniem 1 października 2008 roku przejął mienie, należności i zobowiązania zlikwidowanego Zarządu Dróg i Transportu (w związku z Uchwałą Nr XLVIII/593/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2008 roku).

IV.2. Transport drogowy

Kraków posiada sieć drogowo-uliczną o strukturze mieszanej, z przewagą elementów promienisto-obwodnicowych. Wokół centrum wytworzyły się – zgodnie z rozwojem historycznym – pierścienie lub ich elementy spinające promienisty układ drogowy. Obwodnice I i II mają cechy kompletnego obwodu. Obwodnica III składa się jedynie z fragmentów sieci. Sieć dróg publicznych tworzą: autostrady, drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz wewnętrzne.

Do dróg krajowych należą:

- autostrada A-4 relacji Legnica – Kraków (Węzeł Balicki – Węzeł Wielicki) – Rzeszów
- droga krajowa nr 4 (międzyregionalna) relacji Zgorzelec – autostrada A-4 – Kraków (autostrada A4 na odcinku od Węzła Balickiego do Węzła Wielickiego – ul. Wielicka) – Przemyśl
- droga krajowa nr 7 (międzyregionalna) relacji Gdańsk – Kraków (al. 29 Listopada – ul. Opolska – ul. Josepha Conrada – ul. Walerego Eliasza Radzikowskiego – ul. Pasternik – autostrada A-4 na odcinku od Węzła Radzikowskiego do Węzła Zakopiańskiego – ul. Zakopiańska) – Chyżne
- droga krajowa nr 44 relacji Gliwice – Kraków (odcinek ul. Skotnickiej od Węzła Sidzina do granic miasta)
- droga krajowa nr 75 relacji Kraków Branice (odcinek ul. Brzeskiej od ul. Igołomskiej do granicy miasta) – Muszynka/granica państwa
- droga krajowa nr 79 relacji Warszawa – Kraków (ul. Igołomska – ul. T. Ptaszyckiego – al. Jana Pawła II – Plac Centralny – al. Gen. W. Andersa – al. Gen. T. Bora-Komorowskiego – ul. Lublańska – ul. Opolska – ul. J. Conrada – ul. W. E. Radzikowskiego – ul. Pasternik) – Bytom
- droga krajowa nr 94 Krzywa – Kraków (odcinek ul. Jasnogórskiej od granicy miasta do ul. W. E. Radzikowskiego)

Układ drogowy został przedstawiony na Rysunku 6 na końcu publikacji.

Tabela IV.1. Sieć drogowo-uliczna¹ w 2008 roku

Elementy sieci drogowo-ulicznej	
Układ podstawowy (w km)	
drogi krajowe	67,5
drogi wojewódzkie	24,6
drogi powiatowe	204,4
Układ obsługujący (w km)	
drogi gminne	764,2
drogi wewnętrzne	205,7
Obiekty (mosty, wiadukty, tunele) (szt.)	166
Kładki dla pieszych (szt.)	31
Przejścia podziemne (szt.)	22

¹ wartości podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 roku w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach (Dz.U. z 2005 r., Nr 67, poz. 583)

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

Standard obsługi obszaru miasta komunikacją drogową wyrażony jest dostępnością komunikacyjną obszaru, której parametrami są:

- gęstość sieci dróg publicznych, która w Krakowie wynosi 3,86 km/km²
- długość dróg przypadająca na 1 000 mieszkańców, która w Krakowie wynosi 1,67 km

Sieć drogową w Krakowie jest zdekapitalizowana (poziom dekapitalizacji wyraża się relacją długości dróg wymagających remontu do całkowitej ich długości). Poziom dekapitalizacji sieci dróg w 2008 roku dla układu podstawowego osiągnął 65%, zaś dla układu obsługującego aż 87%.

Tabela IV.2. Poziom dekapitalizacji sieci dróg w Krakowie w latach 2005-2008 (w %)

	2005	2006	2007	2008
Układ podstawowy	25	43	70	65
Układ obsługujący	38	82,7	88	87

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

Wskaźnik motoryzacji w Krakowie w 2008 roku osiągnął szacunkową wartość 564 pojazdów ogółem na 1 000 mieszkańców, natomiast w odniesieniu do samochodów osobowych wskaźnik ten wyniósł 443 na 1 000 mieszkańców. Liczba pojazdów zarejestrowanych na terenie miasta wzrasta. Główną przyczyną wzrostu wskaźnika motoryzacji jest poprawa sytuacji materialnej dużej części społeczeństwa, stosunkowo niski kurs euro w 2008 roku oraz ukształtowanie się rozległego rynku samochodów używanych.

Tabela IV.3. Liczba pojazdów zarejestrowanych i wskaźnik motoryzacji w latach 2007-2008

	2007	2008
Liczba pojazdów zarejestrowanych, w tym:	398 729	426 691
samochody osobowe	312 155	335 554
Wskaźnik motoryzacji (pojazdy ogółem/1 000 mieszkańców)	527	564

Źródło: Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców UMK, Urząd Statystyczny w Krakowie

IV.3. Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszego i kołowego to jeden z celów Programu Bezpieczny Kraków. W jego ramach były realizowane następujące zadania:

- 208 projektów dotyczących zmian organizacji ruchu w zakresie oznakowania poziomego i pionowego oraz 20 projektów dotyczących rezerwacji miejsc dla pojazdów osób niepełnosprawnych
- budowa i modernizacja sygnalizacji świetlnej:
 - modernizacja sygnalizacji – 10
 - modernizacja sterowników – 50
 - korekta programów – 13
 - montaż sygnalizatorów dźwiękowych – 14: (Limanowskiego – Na Zjeździe, Starowiślna – Podgórska, Karmelicka – Dunajewskiego, Długa – Szlak, Włoska – Nowosądecka, Łużycka – Nowosądecka, Witoska – Kordiana, Witoska – Halszki, Młyńska – Miechowity, Pilotów – Wieniawskiego, Okulickiego, Jana Pawła II – wjazd do Politechniki Krakowskiej, Kamieńskiego – Puskarska, Sławka – Kamieńskiego
 - montaż sygnalizatorów z komorami o rozproszonym źródle światła (LED) – 12: Rondo Dywizjonu 308, Rondo Młyńskie, Nowosądecka – Na Kozłowie, Nowosądecka – Dauna, Nowosądecka – Włoska, Nowosądecka – Łużycka, Witoska wjazd na os. Kurdwanów, Witoska – Halszki, Witoska – Kordiana, Kamieńskiego – Puskarska, Kamieńskiego – Sławka, Zakopiańska – Judyma
- budowa przejść dla pieszych – 7 miejsc: Bitschana, Braci Schindlerów, Akacyjowa, Myśliwska boczna, Słowackiego – Śląska, Kobierzyńska – Gwieździsta, Kotlarska
- realizacja progów spowalniających – 10 ciągów ulic: Bitschana, Hollendra, Zamoyskiego, Czerwieńskiego, Akacyjowa, Dygasińskiego, Żółwia, Na Polach
- wprowadzenie ograniczenia prędkości na 16 ulicach: Rzepichy, Gruszczyńskiego, Wapowskiego, Hollendra, Zdunów, Bugaj, Hallera, Górnickiego boczna, Weissa, Łokietka, Radzikowskiego, Ważewskiego, Zakliki z Mydlnik, Żółwia, Dąbska, Balicka
- budowa barier energochłonnych – 2 miejsca: Truskawkowa 155 mb, Karaszewicza-Tokarzewskiego 300 mb
- wykonanie barier segmentowych – 1 miejsce: Torfowa (przy przedszkolu)
- poprawa widoczności – montaż lusterek – 7 sztuk: Olszańska, Lubicz, Rzeźnicza, Węgrzynowicka, Przy Cegielni, Korfantego, Smoleńskiego

- wykonanie słupków blokujących – 8 miejsc: Rydla, Krakowska – Bocheńska, Jadwigi z Łobzowa, Lubicz – Botaniczna, Karmelicka – Garbarska, Konopnickiej, Dietla, Andersa

Ogólną ocenę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego określają wskaźniki wypadkowości: liczba wypadków na 1 000 mieszkańców oraz liczba wypadków śmiertelnych na 100 wypadków drogowych.

Tabela IV.4. Wskaźniki wypadkowości w Krakowie w latach 2000-2008

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wypadki śmiertelne na 100 wypadków	2,66	2,62	2,66	2,16	2,12	2,84	2,93	3,55	2,64
Wypadki na 1 000 mieszkańców	2,13	2,01	1,91	1,97	1,87	1,82	1,87	1,86	1,80

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

Liczba wypadków od 1997 roku systematycznie spada i w 2008 roku wyniosła 1 362 zdarzenia. W porównaniu do roku wcześniejszego zmniejszyła się także liczba wypadków ze skutkiem śmiertelnym – na krakowskich drogach zginęło 36 osób (w tym 24 pieszych). W ostatnim dziesięcioleciu liczba wypadków najechania na pieszego zmalała o 29%. Od dziesięciu lat wypadki najechania na pieszego stanowią mniej niż połowę ogólnej liczby wypadków, a w 2008 roku po raz pierwszy spadły poniżej 40%. Główne zagrożenie koncentruje się – podobnie jak w latach poprzednich – na drogach powiatowych (50% zdarzeń, 61% wypadków) i gminnych (22% zdarzeń, 18% wypadków). Najwięcej wypadków ze skutkiem śmiertelnym miało miejsce na drogach powiatowych oraz krajowych (19%).

IV.4. Parkingi

Funkcjonowanie sieci drogowo-ulicznej jest powiązane z możliwościami parkowania. Ustalenie liczby miejsc parkingowych (wydzielonych i przyulicznych) oraz miejsc garażowania ma charakter szacunkowy. Gestorem parkingów w pasie drogowym jest zarządca drogi.

Tabela IV.5. Wykaz parkingów będących w zarządzie ZIKiT w pasach drogowych i poza pasem drogowym w 2008 roku

Dzielnica	Lokalizacja	Metraż (m ²) ¹	Własność
IV	Park Kościuszki	300	Gmina Miejska Kraków
VII	Park Decjusza	1 500	Gmina Miejska Kraków
VIII	Park Dębnicki	290	Gmina Miejska Kraków
XVIII	Park Szwedzki	468	Gmina Miejska Kraków
XV	Fort Mistrzejowice	80	Gmina Miejska Kraków
XI	Park Kurdwanów (2 parkingi)	103	Gmina Miejska Kraków
XII	Park Lilli Wenedy (3 parkingi)	3 060	Gmina Miejska Kraków
VI	ul. Tetmajera	850	Gmina Miejska Kraków
XII	ul. Okólna	544	Gmina Miejska Kraków
XIII	ul. Krzemionki	840	Gmina Miejska Kraków
VIII	ul. Działowskiego	1 131	Gmina Miejska Kraków
XIII	ul. Wapienna	360	Gmina Miejska Kraków
XIII	ul. Kozia	300	Gmina Miejska Kraków

XIII	ul. Saska	3 200	Użytkownik wieczysty: parafia rzymsko-katolicka
XIV	ul. Hynka	300	Gmina Miejska Kraków
XIV	ul. Włodarczyka (róg ul. Stelli-Sawickiego)	2 050	Gmina Miejska Kraków
XV	ul. ks. Jancarza (róg ul. Miśnieńskiej)	2 600	Gmina Miejska Kraków
XV	ul. Łęczycka	1 550	Gmina Miejska Kraków
XV	ul. Wawelska	3 800	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Fatimska	500	Gmina Miejska Kraków
XVII	os. Na Stoku 35	812	Gmina Miejska Kraków/Zarząd Budynków Komunalnych
XVI	ul. Bogusza	702	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Janiszewskiego (4 parkingi)	1 780	Gmina Miejska Kraków
		850	
		650	
		1 500	
XVI	ul. Uniwersału Potanieckiego	5 600	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Łopackiego (pod przychodnią)	880	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Żłoczowska (róg ul. Urszulki)	880	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Samorządowa	840	Gmina Miejska Kraków

¹ przyjmuje się, że jedno miejsce parkingowe zajmuje powierzchnię od 11,5 do 12,5 m²

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

Tabela IV.6. Parkingi na pasach drogowych

Dzielnica	Lokalizacja	Metraż (m ²) ¹
I	ul. Powiśle	5 801
I	pl. Biskupi	1 464
II	al. Daszyńskiego	563
III	ul. Strzelców	2 754
III	ul. Powstańców przy Cmentarzu Batowickim	97
IV	ul. Pasternik	803
V	ul. Rzeczna	176
XI	ul. Turowicza	13 334

¹ przyjmuje się, że jedno miejsce parkingowe zajmuje powierzchnię od 11,5 do 12,5 m²

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

Ograniczona liczba miejsc parkingowych w centrum Krakowa jest jednym z powodów, dla których funkcjonuje strefa płatnego parkowania. Jest ona czynnikiem hamującym wzrost ruchu w centrum Krakowa. Dodatkowym jej zadaniem jest zwiększenie rotacji pojazdów (krótszy czas parkowania – więcej pojazdów przy równomiernej obsłudze).

Obowiązujące w Śródmieściu strefy: ruchu pieszego, ograniczonego ruchu oraz płatnego parkowania odpowiadają przyjętym uchwałą Rady Miasta Krakowa w 1993 roku zasadom kształtowania polityki komunikacyjnej oraz pozostają w zgodzie z przyjętą w 2007 roku Polityką Transportową dla Miasta Krakowa na lata 2007-2015 (Uchwała Nr XVIII/225/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2007 roku). W modelu obsługi transportu Krakowa kluczową zasadą jest tworzenie stref – strefowanie, które ogranicza dostęp do pewnych części miasta. Strefowanie dotyczy dostępu (wjazdu), parkowania i prędkości. Utrzymuje się zasadę ograniczonej dostępności do Starego Miasta. Od chwili wprowadzenia ograniczeń ruchu w centrum nastąpiła redukcja oraz zahamowanie wzrostu natężenia ruchu przy jego równoczesnym zwiększeniu się w pozostałych częściach układu komunikacyjnego miasta.

IV.5. Komunikacja miejska

System komunikacji zbiorowej w Krakowie to sieć autobusowa i tramwajowa wspomagana przez linie prywatnych przewoźników. Sieć kolejowa praktycznie nie jest wykorzystywana w ruchu pasażerskim wewnątrz Krakowa.

Przewozy świadczone w 2008 roku przez dwóch operatorów, tj. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. oraz Mobilis Sp. z o.o. na podstawie umów zawartych przez Gminę Miejską Kraków stanowią System Komunikacji Miejskiej w Krakowie. Przewozy te wykonywane są na terenie miasta Krakowa oraz 13 gmin aglomeracji krakowskiej w ramach zawartych porozumień międzygminnych.

Sieć autobusowa korzysta z ogólnodostępnych ulic Krakowa. Sieć tramwajowa wykorzystuje zarówno torowiska umieszczone w jezdniach ulic, jak i torowiska wydzielone w przekrojach ulic i kilka samodzielnych korytarzy tramwajowych. Na infrastrukturę trakcji tramwajowej w 2008 roku składały się: 173,0 km pojedynczego toru torowiska tramwajowego i tyle samo kilometrów sieci trakcyjnej, 26 podstacji trakcyjnych oraz towarzyszące urządzenia trakcyjne: zwrotnice, układy ogrzewań zwrotnic, sygnalizacje świetlne wzbudzone przez tramwaj, kable zasilające i powrotne. W 2008 roku został oddany do użytku nowy odcinek linii tramwajowej w tunelu między Rondem Mogiłskim a al. 29 Listopada. Wykonano 3 045 metrów pojedynczego torowiska i tyle samo sieci trakcyjnej. W ramach tej inwestycji zbudowano także dwa przystanki podziemne: Politechnika i Dworzec Główny (wraz z wyjściami ewakuacyjnymi, schodami ruchomymi i windami). Wszystkie te prace przeprowadzono, realizując kolejny etap inwestycji „Krakowski Szybki Tramwaj, linia N-S”.

Tabela IV.7. Sieć komunikacji miejskiej w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Długość torowiska tramwajowego (pojedynczy tor, w km)	166,1	166,1	167,9	173,0
Liczba linii tramwajowych	26	26	26	26
Długość linii tramwajowych (w km)	325,2	327,3	324	322,0
Liczba linii autobusowych	129	134	136	145
Długość linii autobusowych (w km)	1 751,6	1 775,4	1 882,0	2 002,4
Liczba przewiezionych pasażerów (w mln) zgodnie z przelicznikami jazd wg GUS ¹	297,5	446,3	474,0	490,0

¹ dotyczy tylko MPK

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie, Mobilis Sp. z o.o. Oddział Kraków, Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie

Głównym przewoźnikiem w systemie komunikacji zbiorowej w Krakowie jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. (MPK). Liczba pasażerów przewiezionych przez tego przewoźnika (linie autobusowe i tramwajowe łącznie) w 2008 roku wzrosła do 490 mln.

Liczba linii autobusowych obsługiwanych przez MPK S.A. w 2008 roku przedstawiała się następująco: 73 linie dzienne, 10 linii nocnych, 3 linie przyspieszone oraz 56 strefowych. W 2008 roku zakupiono 58 autobusów, wyremontowano zaś 17 pojazdów. Średni wiek taboru autobusowego nieco spadł i wyniósł 6,95 lat. Średnia prędkość taboru autobusowego wyniosła 17,4 km/godz.

W 2008 roku zakupiono 16 nowych wagonów tramwajowych NGT6 oraz 18 używanych wagonów z Wiednia i 1 z Norymbergii. Poza działalnością inwestycyjną realizowano zadania dotyczące poprawy stanu technicznego wagonów tramwajowych poprzez remonty kapitalne i bieżące. W 2008 roku remont kapitalny przeszło 14 wagonów tramwajowych. Średni wiek taboru tramwajowego wyniósł 27,13 lat. Średnia prędkość eksploatacyjna taboru tramwajowego w 2008 roku wyniosła 14,2 km/godz. i spadła o 0,3 km/godz. w stosunku do 2007 roku.

Tabela IV.8. Stan taboru komunikacji miejskiej Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Tramwaje w inwentarzu (szt.)	426	427	434	426
Tramwaje w ruchu (szt./doba)	332	340	336	322
Średni wiek taboru tramwajowego (w latach)	25,06	26,00	27,13	27,45
Autobusy w inwentarzu (szt.)	494	493	496	506
Autobusy w ruchu (szt./doba)	420	423	428	424
Średni wiek taboru autobusowego (w latach)	7,70	8,00	7,34	6,95

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A.

Od 1 maja 2008 roku przewozy komunikacją miejską w Krakowie realizuje także druga firma – Mobilis Sp z o.o. Oddział w Krakowie. Zgodnie z umową z dnia 28 marca 2008 roku świadczy ona usługi przewozowe na dwóch liniach zwykłych (152: al. Przyjaźni – Olszanica i 178: Mistrzejowice – Kampus UJ) oraz jednej strefowej przyspieszonej (304: Wieliczka – Dworzec Główny Zachód).

Tabela IV.9. Stan taboru komunikacji miejskiej firmy Mobilis Sp z o.o. Oddział w Krakowie w 2008 roku

Autobusy w inwentarzu (szt.)	26
Średni wiek autobusu (lata/poj.)	1
Autobusy w ruchu (szt./doba)	25
Autobusy wycofane z ruchu	0
Autobusy wyremontowane	0
Autobusy zakupione w 2008 roku	26

Źródło: Mobilis Sp z o.o. Oddział Kraków

IV.6. Komunikacja kolejowa

Sieć kolejowa na terenie miasta jest dobrze rozwinięta. Tworzy ją m.in. 127 km linii kolejowej (w tym 20,3 km linii magistralnej), 8 stacji pasażerskich, 11 przystanków pasażerskich, 4 stacje pasażersko-towarowe i 7 czynnych bocznic. Obecnie sieć kolejowa nie jest jednak wykorzystywana dla miejskiego ruchu lokalnego. Sieć kolejowa została przedstawiona na Rysunku 8 na końcu publikacji.

Tabela IV.10. Sieć kolejowa na terenie Krakowa w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Długość linii (w km)	122,0	126,9	127,0	127,0
Liczba stacji pasażerskich	8	8	8	8
Liczba przystanków pasażerskich	9	10	11	11
Liczba stacji pasażersko-towarowych	4	4	4	4
Liczba czynnych bocznic kolejowych	11	9	9	7

Źródło: Zakład Linii Kolejowych w Krakowie, PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych, Małopolski Zakład Spółki PKP Cargo S.A.

Liczba pasażerów przewiezionych koleją w aglomeracji krakowskiej rośnie w ostatnich latach i w 2008 roku wyniosła 10,55 mln osób. W ostatnich dwóch latach spadała natomiast ilość towarów przewiezionych koleją i w 2008 roku wyniosła 6,6 mln ton.

Tabela IV.11. Przewozy kolejowe w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Przewozy pasażerskie (osoby)	9 400 000	9 900 000	9 954 000	10 550 000
Przewozy towarowe (tony)	7 433 986	9 054 866	7 438 251	6 602 532

Źródło: PKP Przewozy Regionalne Sp z o.o. Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych, PKP Cargo S.A. Oddział w Krakowie

PKP Intercity Sp. z o.o. wykonuje kolejowe przewozy pasażerskie w relacjach pomiędzy największymi miastami w Polsce oraz poza jej granicami. PKP Intercity obsługuje najwyższy segment przewozów pasażerskich w Polsce – tzw. pociągi kwalifikowane. Są to pociągi kategorii: EuroCity, InterCity, Express, Tanie Linie Kolejowe (TLK) oraz pospieszne krajowe i międzynarodowe.

Tabela IV.12. Połączenia kolejowe pociągami kwalifikowanymi z Krakowa w 2008 roku

Kategoria pociągu	Ważniejsze połączenia
EuroCity	Wiedeń, Praga, Plavec, Koszyce, Miskolc, Budapeszt, Berlin, Hamburg, Oświęcim, Zebrzydowice, Katowice, Opole, Wrocław, Legnica, Tarnów, Nowy Sącz, Warszawa
InterCity	Warszawa (7), Gdańsk (3), Sopot (3), Gdynia (3)
Express	Warszawa (14), Gdańsk (4), Sopot (4), Gdynia (4), Zakopane (4), Rzeszów (2), Przemyśl (2), Kołobrzeg (1), Słupsk (1), Koszalin (1), Hel (1), Nowy Sącz (1), Krynica (1), Kielce (1), Skarżysko-Kamienna (1), Radom (1)
TLK – Tanie Linie Kolejowe	Warszawa (4), Zakopane (5), Katowice (6), Gdańsk (5), Sopot (5), Gdynia (5), Poznań (4), Katowice (6), Częstochowa (5), Wrocław (3), Szczecin (2), Świnoujście (1)
Pospieszne	Warszawa (10), Katowice (12), Opole (11), Wrocław (10), Poznań (8), Szczecin (4), Gdańsk (5), Gdynia (5), Sopot (5), Lublin (2), Kielce (11), Łódź (4), Skarżysko Kamienna (11), Radom (11), Olsztyn (2), Białystok (2), Toruń (2), Bydgoszcz (3), Zakopane (7), Kołobrzeg (3), Jelenia Góra (1), Zielona Góra (1), Zgorzelec (1), Krynica (4), Rzeszów (10), Przemyśl (9), Zagórz (3), Terespol (1), Słupsk (2), Koszalin (2), Władysławowo (1), Hel (1), Piła (3), Ustka (1), Świnoujście (2), Częstochowa (5), Inowrocław (1), Kutno (3), Aleksandrów Kujawski (3), Suwałki (1), Mielec (1), Tarnobrzeg (1), Stalowa Wola (1), Włocławek (2), Nowy Sącz (2), Puławy (2), Zamość (2), Grudziądz (1), Gorzów Wielkopolski (1), Ostrów Wielkopolski (2)
Międzynarodowe pospieszne	Moskwa (1), Wiedeń (1), Praga (1), Budapeszt (2), Kijów (1), Bukareszt (1), Koszyce (1), Ostrawa (1), Bratysława (1), Miskolc (1), Lwów (1), Warna (1), Burgas (1), Tarnopol (1), Plavec (1), Lokoshaza (1), Breclav (1), Keszthely (1)

Źródło: PKP Intercity S.A. Zakład Południowy

Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych w Krakowie jest wykonawczą jednostką organizacyjną spółki PKP Przewozy Regionalne i działa na obszarze województwa małopolskiego. PKP Cargo S.A. obsługuje kolejowy ruch towarowy.

Tabela IV.13. Liczba połączeń (pociągów) z dworców Kraków Główny i Kraków Płaszów w 2008 roku

	Pociągi międzywojewódzkie	Pociągi regionalne	Ogółem
Kraków Główny:			
pociągi rozpoczynające bieg	6	116	122
pociągi kończące bieg	6	114	120
pociągi tranzytujące	58	3	61
Kraków Płaszów:			
pociągi rozpoczynające bieg	11	1	12
pociągi kończące bieg	11	2	13
pociągi tranzytujące	36	88	124

Źródło: PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych

Na terenie Krakowa znajdują się:

- 4 stacje pasażersko-towarowe: Kraków Bonarka, Kraków Mydlniki, Kraków Płaszów, Kraków Główny Towarowy
- 4 stacje towarowe: Kraków Prokocim, Kraków Nowa Huta, Kraków Olsza, Kraków Krzesławice
- bocznice kolejowe: Stacja Kraków Nowa Huta (ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Krakowie, Cementownia „Nowa Huta”, PKP PLK S.A. Zakład Maszyn Torowych, Sambud-2 Sp. z o.o.); stacja Kraków Krzesławice (Gór-Hut Sp. z o.o.); stacja Kraków Prokocim (Scholz Recycling Polska Sp. z o.o.); stacja Kraków Olsza (Elektrociepłownia Kraków S.A., Polskie Zakłady Zbożowe PZZ w Krakowie S.A., ARGE Nieruchomości); stacja Kraków Mydlniki (Polski Koncern Naftowy Orlen S.A.)
- zaplecze kolei: Sekcja Napraw Wagonów Towarowych Kraków Prokocim, PKP CARGO WAGON-KRAKÓW Sp. z o.o. Kraków Prokocim, Sekcja Napraw Wagonów Towarowych Kraków Nowa Huta

IV.7. Komunikacja lotnicza

Lotnisko Kraków-Balice jest obiektem współużytkowanym przez lotnictwo wojskowe i cywilne. Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice (MPL), zarządzający cywilną częścią portu lotniczego, należy do największych i najstarszych portów lotniczych w Polsce. Ogólna powierzchnia lotniska wynosi 426 ha, w tym w zarządzie MPL znajduje się około 24 ha. MPL obejmuje obszarem swego bezpośredniego oddziaływania około 7,9 mln mieszkańców w promieniu 100 km od Krakowa, co odpowiada czasowi dojazdu do lotniska około 90 minut. Jest to uznawane za światowy standard w ocenie potencjalnego rynku pasażerskiego dla linii lotniczych korzystających z określonego lotniska. Dla porównania analogiczne obszary oddziaływania dla lotnisk polskich obejmują: Warszawa – 6,4 mln; Poznań – 4,2 mln; Gdańsk – 3,0 mln; Rzeszów – 2,6 mln; Szczecin – 1,4 mln mieszkańców.

Tabela IV.14. Działalność Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Liczba startów i lądowań	34 313	39 322	40 269	35 567
Liczba obsłużonych pasażerów, w tym:	1 586 130	2 367 257	3 068 199	2 923 961
tranzyt	17 292	3 930	7 300	7 697
Masa ładunków (w t)	3 255	3 438	3 801	4 177

Źródło: Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice

Tabela IV.15. Struktura ruchu pasażerskiego w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków-Balice (w %)

	2005	2006	2007	2008
Ruch krajowy regularny	12,3	8,6	7,1	6,7
Ruch międzynarodowy regularny	86,6	86,1	86,9	85,1
Ruch czarterowy	b.d.	5,2	5,8	7,9
Ruch tranzytowy	1,1	0,1	0,2	0,3
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice

Począwszy od 2005 roku w strukturze ruchu pasażerskiego utrzymuje się wysoki udział regularnego ruchu międzynarodowego przy równoczesnym spadku ruchu krajowego, co generuje znacznie większe przychody lotniskowe i pozalotnicze. W 2008 roku MPL obsłużył prawie 3 mln pasażerów, co oznacza spadek o 4,7% w stosunku do roku poprzedniego. Jeszcze mocniej, bo o 11,7%, spadła liczba operacji lotniczych, tj. startów i lądowań. Wykazana liczba dotyczy operacji lotniczych związanych z ruchem cywilnych statków powietrznych. W pozycjach tych nie ujęto ćwiczebnych operacji lotniczych realizowanych przez krajowe i zagraniczne wojskowe statki powietrzne. Pod koniec 2008 roku MPL miał trzy połączenia krajowe (z Warszawą, Poznaniem i Bydgoszczą) i 46 międzynarodowych. Połączenia te były obsługiwane przez 15 przewoźników.

W związku z dynamicznym rozwojem lotniska prowadzona jest intensywna polityka inwestycyjna. W 2008 roku zrealizowano następujące inwestycje:

- budowa Budynku Administracyjno-Technicznego (BAT), etap II
- budowa drogi wyjazdowej z budynku strażnicy Lotniskowej Straży Pożarnej
- reorganizacja wewnętrznego układu drogowego

IV.8. Ścieżki rowerowe

Tabela IV.16. Ścieżki rowerowe w Krakowie w 2008 roku

	Długość (w km)
Długość ścieżek	72,765
Ścieżki rowerowe wykonane w 2008 roku, z tego:	9,100
wykonane samodzielnie	3,820
wykonane w ramach przebudowy ulic i placów	1,820
wykonane w ramach inwestycji prowadzonych przez Agencję Rozwoju Miasta	3,460

Źródło: Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu

Ścieżki rowerowe wykonane samodzielnie:

- ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Meissnera (1 750 m)
- ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Mirowskiej (650 m)
- ścieżka rowerowa wraz z remontem chodnika wzdłuż ul. Dąbrowskiej (420 m)
- ścieżka rowerowa wraz z remontem chodnika wzdłuż al. Generała Władysława Andersa (fragment 200 m)
- ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Tynieckiej w rejonie Skątek Twardowskiego (fragment 800 m)

Ścieżki rowerowe wykonane w ramach remontów ulic i placów:

- przebudowa ul. Starowiślnej (400 m)
- przebudowa ul. Radzikowskiego na odcinku od ul. Fiszera do restauracji KFC (320 m)
- przebudowa pl. Matejki (200 m)
- przebudowa Parku 1000-lecia (900 m)

Ścieżki rowerowe wykonane w ramach inwestycji prowadzonych przez Agencję Rozwoju Miasta:

- ścieżka rowerowa wzdłuż al. Pokoju (od ul. Kordylewskiego w kierunku Ronda Grzegórzeckiego, po północnej stronie) (178 m)
- przebudowa Ronda Grzegórzeckiego, w ramach budowy Krakowskiego Szybkiego Tramwaju (490 m)
- adaptacja tunelu bagażowego PKP pod Dworcem Głównym na potrzeby ścieżki rowerowej i pieszych na trasie ul. Wita Stwosza – ul. Pawia (167 m)
- przebudowa ul. Powstania Warszawskiego (1 650 m)
- przebudowa dolnego poziomu Ronda Mogińskiego (975 m)

IV.9. Inwestycje transportowe

Ważniejsze inwestycje transportowe i remonty zrealizowane w 2008 roku:

- budowa drogi łączącej ul. Bobrzyńskiego z Centrum Wystawienniczo-Kongresowym w III Kampusie UJ
- przebudowa ul. św. Tomasza: wymiana nawierzchni jezdni i chodnika, oświetlenie
- przebudowa ul. Grodzkiej wraz z małą architekturą
- przebudowa pl. Matejki: wymiana nawierzchni jezdni, chodników, parkingu, ścieżki rowerowej wraz z małą architekturą
- przebudowa węzła rozjazdów tramwajowych Dietla – Starowiślna: remont torowiska i modernizacja sieci trakcyjnej w ul. Dietla (od ul. św. Sebastiana do ul. Blich), remont torowiska, modernizacja sieci trakcyjnej, remont nawierzchni i modernizacja chodników na ul. Starowiślnej (od Poczty Głównej do ul. Dietla), modernizacja oświetlenia i sygnalizacji świetlnej
- przebudowa Ronda Grzegórzeckiego oraz al. Powstania Warszawskiego
- budowa dwupoziomowego Ronda Mogińskiego wraz z przejściami podziemnymi i schodami ruchomymi
- budowa torowiska tramwajowego wraz z systemami energetycznymi i operacyjnymi oraz infrastrukturą towarzyszącą w tunelu tramwajowym pod Dworcem Głównym

Podsumowanie

W 2008 roku:

- Poziom dekapitalizacji sieci drogowej był znaczny, jednak odnotowano niewielki jego spadek
- Spadła zarówno liczba wypadków ogółem, jak i liczba wypadków ze skutkiem śmiertelnym
- Wzrosła liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską – o 3,4%
- Oddano do użytku nowy odcinek linii tramwajowej (odcinek Szybkiego Tramwaju) w tunelu pod Dworcem Głównym – między Rondem Mogińskim a al. 29 Listopada
- Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice obsłużył ponad 2,9 mln pasażerów, tj. o 4,7% mniej niż rok wcześniej